

พระคงคา

นำเสนอเมื่อ : 31 ก.ค. 2551

พระคงคา

(คงคาเทวี)

คัมภีร์พระเวทอธิบายว่า พระคงคาเป็นธิดาองค์แรกของพระหิมวัตกับนางเมณฑา เป็นเซษฐภคินีของพระอุมา ทั้งพระคงคาและพระอุมาต่างเป็นมเหสีพระศิวะ ภาพพระคงคา เป็นรูปหญิงงาม ผิวพระกายขาวและมีรัศมีสีขาว มี 3 เศียร 6 กร ถือคัมภีร์ หรือดอกบัว เดิมพระคงคาประทับอยู่บนสวรรค์ สมัยตนกฤตายุคกุมาร 6 หมื่น โอรสท้าวสักการะ กษัตริย์สุริยวงศ์ผู้ปกครองนครอโยธยา ถูกพระกบิล (นารายณ์อวตาร) เฝ้าเสียชีวิตด้วยเพลิงพิโรธ ท้าวสักการะผู้บิดา หลาน และ เหลน ได้เพียรพยายามทำพิธีบวงสรวงอัญเชิญเจ้าแม่คงคาไหลลงมาโปรดดวงวิญญาณทั้ง 6 หมื่นดวง ต่อเนื่องกันถึง 4 ชั่วคน จนถึงสมัยท้าวภครณผู้เป็นเหลน (ต่อจากเหลน) ท้าวสักการะจึงสำเร็จ พระศิวะโปรดให้คงคาเทวีเสด็จลงมาสู่มนุษย์โลกทางพระขนงแห่งพระองค์เกิดเป็นแม่น้ำ 7 สาย สายที่ชื่อคงคาเมื่อไหลชำระอัฐิกุมารทั้ง 6 หมื่น วิญญาณกุมาร 6 หมื่น ดวงก็บริสุทธิ์ได้ขึ้นสู่อสุรวรรค

แม่น้ำคงคาปัจจุบันจึงเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ในความเชื่อของผู้นับถือศาสนาฮินดู ชาวฮินดูเชื่อกันว่าการได้อาบ ดื่ม หรือแม่เพียงลูบหน้าด้วยน้ำจากแม่น้ำคงคาก็สามารถปลดปล่อยดวงวิญญาณที่มีบาปได้พ้นทุกข์และไปสู่สวรรค์ได้ แม่น้ำคงคาปัจจุบันจึงเป็นสถานที่ซึ่งชาวฮินดูส่วนใหญ่ใซ้อาบ ทั้งชาวศุพที่เฝ้าไม่หมดและ ไปรยปรายเถากระดูกของผู้ตายที่เฝ้าแล้ว เมืองขนาดใหญ่ริมฝั่งแม่น้ำนี้ เช่น เมืองหาวทวาร เมืองอัลลาฮาลัด และเมืองพาราณสี ฯลฯ กลายเป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา มีการสร้างบันไดยื่นลงไปใแม่น้ำเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้นับถือศาสนาฮินดูลงไปอาบ ดื่ม และ ตักบรรจุภาชนะเอาไปฝากญาติพี่น้องที่ไม่อาจมายังแม่น้ำนี้

ทุก 12 ปี จะมีการจัดงานเฉลิมฉลองเป็นการสมโภชครั้งใหญ่ เป็นเวลา 3 เดือน เริ่มแต่ต้นเดือน กุมภาพันธ์ เป็นต้นไป และถือว่าเป็นปีศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮินดูผู้คนจากทั่วสารทิศจะเดินทางไปสักการบูชาเจ้าแม่คงคาเทวี มีการลอยกระทงดอกไม้ เครื่องบวงสรวงต่าง ๆ พรอมรูปเจ้าแม่คงคาเทวี มีการกอบน้ำขึ้น 3 ครั้งแล้วสวดภาวนา บรรดานักบวช นักพรต จะเดินทางมานั่งบริกรรมบำเพ็ญตบะ ขอพรให้สัมฤทธิ์ผลสมปรารถนา ณ ริมฝั่งแม่น้ำนี้เช่นกัน